

La finestra oberta

ÀNGEL
SUBIRATS

Oligarques

Des de l'inici del conflicte rus-ucraïnès, hem sentit parlar de la figura dels oligarques russos. Però, realment sabem ben bé què vol dir ser un oligarca? Normalment, es pensa que un oligarca seria una persona rica amb poder polític, però en realitat no és així. Tenim exemples com **Donald Trump** a Estats Units o **Andrej Babis** a la República Txeca, grans milionaris amb poder polític, però que ningú els titllaria d'oligarques.

L'oligarquia és el sistema de govern on el poder es troba en mans d'unes poques persones que pertanyen a una classe social privilegiada. Allí on abans hauria estat l'aristocràcia, ara trobem bàsicament el capitalisme de camarilla, on el poder públic estaria directament relacionat amb la riquesa privada.

Tornant a Rússia, cal preguntar-se: Com és possible que d'un comunisme s'hagi arribat a aquest sistema, que és bàsicament un capitalisme corrupte? Doncs hem d'anar fins als anys noranta, amb la pujada al poder del teòricament primer president democràtic, **Boris Yelsin**, després de la desaparició de la Unió Soviètica. Aquest president va fer «passar» les grans infraestructures del país a un grapat de persones de gran poder econòmic, creant el primer grup d'oligarques.

Però, és tan fàcil fer-ho? Doncs potser sí. Només es va necessitar que el Kremlin demanés capital a aquests empresaris, posant com aval les infraestructures del país, per tot seguit –curiosament– impagar el prés-

tec. I és clar, aquests, per poder recuperar els diners, haurien posat tot a subhasta. Unes subhastes que evidentment, estaven més que planificades, i amb els licitadors més que decidits. Això s'anomena préstecs per accions. Així trobem que, en poc temps, hi ha quatre persones a l'ombra, amb gran capacitat econòmica, que marquen la política que ha de seguir el país. Exacte, oligarquia i corrupció: mots que normalment són companys de viatge.

I poc es pensaven aquells oligarques que es trobarien un escull molt important per seguir amb aquesta situació, i parlo del nou director del Servei Federal de Seguretat de **Yelsin**, **Vladimir Putin**, que en poc temps va passar a ser el nou president de Rússia.

Putin va ser el gran enemic d'aquests oligarques, arribant fins i tot a empresonar el 2003 a la primera fortuna del país **Mikhail B. Khodorkovsky**, propietari entre d'altres de **Yukos**, una empresa petroliera russa, que per descomptat, havia estat adquirida de l'Estat mitjançant el sistema de préstecs per accions, per

posar un exemple notable.

Això vol dir que el nou president volia netejar la corrupció del país, eliminar els oligarques, i crear una economia de mercat competitiva? Doncs no. El principal objectiu fou eliminar aquells primers oligarques, per trobar-ne uns altres que servissin les seves ambicions.

La nova oligarquia russa està fortament lligada al poder polític, però no per decidir per sobre d'aquest, sinó que més aviat gestionen les empreses i els recursos per al Kremlin. **Putin** va crear un nou grup d'oligarques a partir de gent de molta confiança en l'àmbit personal: antics líders del servei de seguretat, i com no, antics oligarques que han sabut, per dir-ho d'alguna manera, adaptar-se als nous temps. Per això, sancionar econòmicament a aquests oligarques, castiga també a Rússia, i per això aquests oligarques estan fortament relacionats amb la figura de poder de Putin, i controlats per ell.

Sort que al nostre estimat país no tenim oligarques, oi? ≡

Membre de la CPN de Progressistes-SDP